

Kazimierz Wenta

Od redakcji

Edukacja Humanistyczna nr 1 (30), 5-6

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Od Redakcji

Publikacje naukowe, dydaktyczne, popularnonaukowe, dostępne za pośrednictwem wydawnictw książkowych, czasopism i internetowych przekazów, na ogół są wytworem intencjonalnej twórczej pracy autora(-ów) w celu wymiany myśli, dzielenia się swoimi doświadczeniami intelektualno-zawodowymi. Opracowania naukowe w zasadzie traktowane są jako dzieła lub przesłanki teoretyczne będące zestawem pewnych logicznie powiązanych deklaracji, które stanowią względnie spójny system wiedzy.

Raporty z badań własnych lub pozyskanych z innych źródeł w zasadzie są analizowane od strony ilościowej i jakościowej w celu formułowania trafnych, innowacyjnych stwierdzeń naukowych i interesujących praktycznych wniosków. Autorzy i wydawcy przede wszystkim oczekują na zaufanie czytelników do opublikowanych tekstów, żywią również nadzieję, że pobudzą one czytelników do własnych krytycznych przemyśleń oraz korzystania w celu naukowo-dydaktycznego rozwoju.

Krytyka i sceptycyzm są immanentnymi cechami twórczości naukowej zwłaszcza na drodze dochodzenia do prawdy. Dlatego warto dociekać nad tym, czym jest nauka w społeczeństwie kształcącym się na poziomie średnim i wyższym, aby w drugiej dekadzie XXI wieku wykorzystywać terazniejszą i nową wiedzę nie tylko dla siebie, ale także dla wspólnego dobra.

Nawiązując do publikowanych w niniejszym numerze „Edukacji Humanistycznej” autorskich tekstów, warto zwrócić uwagę na daleko idącą różnorodność podjętych tematów, które sytuują się w kanonie najszerszej rozumianych nauk humanistycznych i społecznych. Nierzadko u wyrafinowanego czytelnika może budzić zatroskanie sytuacja, gdy zdroworozsądkowy pogląd na naukę zderza się z indukcjonizmem, w konfrontacji z rozumowaniem dedukcyjnym, a potoczna teoria analityczno-empiryczna zbyt słabo broni się przed wyrafinowaną falsyfikacją. Z drugiej jednak strony z dużą dozą ostrożności zachodzi potrzeba doszukiwania się tego, co w autorskich tekstach jest interesujące. Chodzi o to, aby dostrzegać to, co może budzić refleksję, nakłania do czytelniczej dekonstrukcji samego tekstu i jego przewartościowań na użytek własny, m.in. w kontekście dynamiki zamian w społeczeństwie, nauce, dydaktyce, wychowaniu i innych obszarach funkcjonowania człowieka wśród ludzi, ekosystemu i techniki.

Redakcja „Edukacji Humanistycznej”, w nawiązaniu do opinii recenzentów, w części przeznaczona na studia i rozprawy usytuowała m.in. artykuły: Kazimierza Wenty, który pisze o nowej kulturze i technologii informacyjnej na rynku edukacji i zatrudnienia, oraz Tadeusza Bąka, analizującego i opisującego freeganizm jako antykonsumpcyjny styl życia, polegający na ograniczaniu udziału w konwencjonalnej ekonomii, jawiący się jako subkultura i zjawisko

nowych wartości w zglobalizowanym świecie. Z kolei Natalia Maksymowicz ukazuje modernizującą się edukację w Nepalu, a tekst Grażyny Erenc-Grygoruk dotyczy kształtowania tożsamości dzieci we współczesnej przestrzeni medialnej. Analiza dorobku wybranych wybitnych działaczy spółdzielczych okresu międzywojennego w Polsce zaprezentowana została w artykule Elżbiety Magiery, natomiast problematykę dotyczącą związku pomiędzy nauczaniem dwujęzycznym a rozwojem edukacji międzykulturowej podejmuje tekst Barbary Żakowskiej.

Dział „Doniesienia z badań” otwiera publikacja naukowa Danuty Koźmian z historii wychowania ukazująca Komisję Edukacji Narodowej na tle pedagogiki nowożytnej w Europie Zachodniej i w Polsce w XVIII wieku. Ryszard Tomczyk pisze o zmianach w nauczaniu prawa w monarchii habsburskiej oraz o początkach wykładów uniwersyteckich z historii prawa austriackiego, a Joanna Mazur-Łuczak i Mikołaj Jacek Łuczak zainteresowali się wpływem procesu kształcenia japońskich kobiet na ich życie rodzinne i zawodowe w okresie Meiji. Michał Urbas nawiązuje do numeru czasopisma „Morze i Ziemia”, szczecińskiego kwartalnika społeczno-kulturalnego, przygotowanego w 1981 roku, który nigdy nie został opublikowany. Natomiast Zbigniew Puchalski, jako stary radiowiec, dzieli się wspomnieniami i refleksjami o Polskim Radiu na Pomorzu Zachodnim.

Tematyka historyczna otwierająca analityczno-opisową część badawczą wiedzie przede wszystkim do merytorycznych autorskich artykułów o charakterze socjologicznym, nawet prawnym i pedagogicznym. Robert B. Woźniak, pisze o społecznym wymiarze bezpieczeństwa wewnętrznego w mieście portowym, z kolei Maciej Gniewosz analizuje zasady odpłatności za drugi i kolejny kierunek studiów w świetle ostatniego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Natalia Morze i Eugenia Smyrnova-Trybulska ukazują polską drogę przeobrażeń ustrojowych w aspekcie rozwoju i przyszłości uczelni wyższych. Natomiast Marek Woś docieka nad kształtowaniem się tożsamości regionalnej i lokalnej w pracy salezjańskiej z dziećmi i młodzieżą na terenie miasta Szczecina. Może budzić zainteresowanie tekst Mariny Vakhtin, na temat wiedzy nauczyciela o samokształceniu w aspekcie przygotowań przyszłych nauczycieli muzyki. W końcowej części „Doniesień z badań”, które raczej w sygnalnym wymiarze nawiązują do metodologii, prezentuje się m.in. pracę Sylwii Gwardys-Szczęsnej, która ukazuje pozór w edukacji ekologicznej, Wojciecha Welskopa na temat socjologicznego ujęcia „Innego” w szkole, Bogdana Urbanka, który zajmuje się społeczeństwem informacyjnym jako społeczeństwem wiedzy, oraz artykuł Agnieszki Jankowskiej opisującej salon usługowy jako bibliotekę szkolną.

Niniejszy pierwszy numer „Edukacji Humanistycznej” w 2014 roku tradycyjnie zawiera także recenzje wybranych książek oraz informacje z życia Wyższej Szkoły Humanistycznej TWP w Szczecinie. Gwoli redakcyjnych intencjonalnych zachęt, aby motywować do czytania zarówno artykułów własnych, jak i tekstów innych autorów. Warto zwrócić również uwagę na trzy heurystyczne zasady: 1) reprezentatywności, np. ignorowanie rezultatów prawdopodobieństwa *a priori*, złudzenie trafności; 2) dostępności umysłowej czytelnika w sferze merytorycznych wątków tematycznych, np. błędy poznawcze, związane z łatwością przypomnienia sobie przykładów i wiarygodności źródeł; 3) zakotwiczenia i dostosowania się do wartości wyjściowych oraz danych prymarnych.

Wśród materiałów towarzyszących w tym numerze „Edukacji Humanistycznej” znajdują się intencjonalne recenzje i doniesienia z życia uczelni, m.in. prezentuje się autorów i prace zbiorowe spośród wybranych książek, które mogą budzić zainteresowanie, nie tylko dlatego, że zostały wybrane przez redakcję i władze dziekańskie oraz przez kierowników katedr.

Życzymy dobrej lektury i wciąż nowych aspiracji na niwie twórczości badawczej oraz ustawicznego doskonalenia się w pisarstwie naukowym.

Kazimierz Wentka